

Špeciálna patofyziológia
Všeobecné / Zubné lekárstvo
Letný semester 1996 - 2024

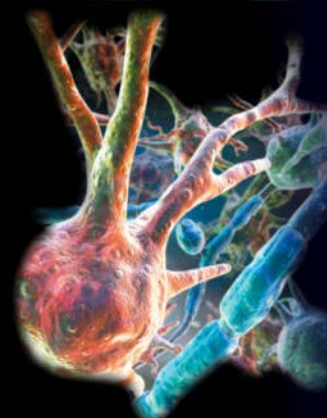
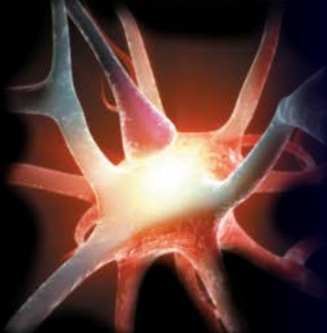
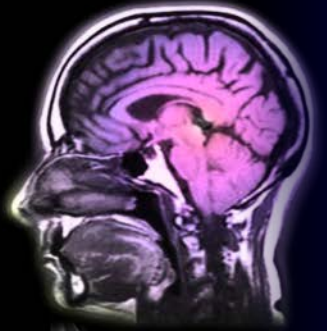
6 NEURO- PATOFYZIOLÓGIA

Cievne mozgové príhody

Roman BEŇAČKA, MD, PhD
Ústav Patologickej fyziológie
Lekárska fakulta, UPJŠ, Košice

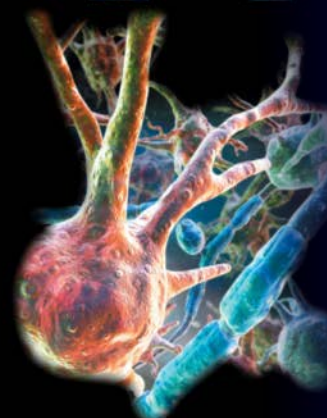
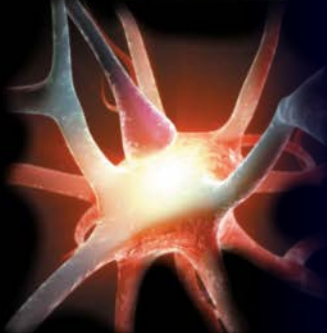
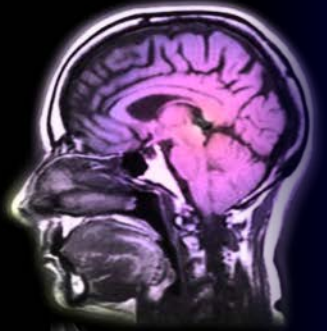
NCNP - Charakteristika

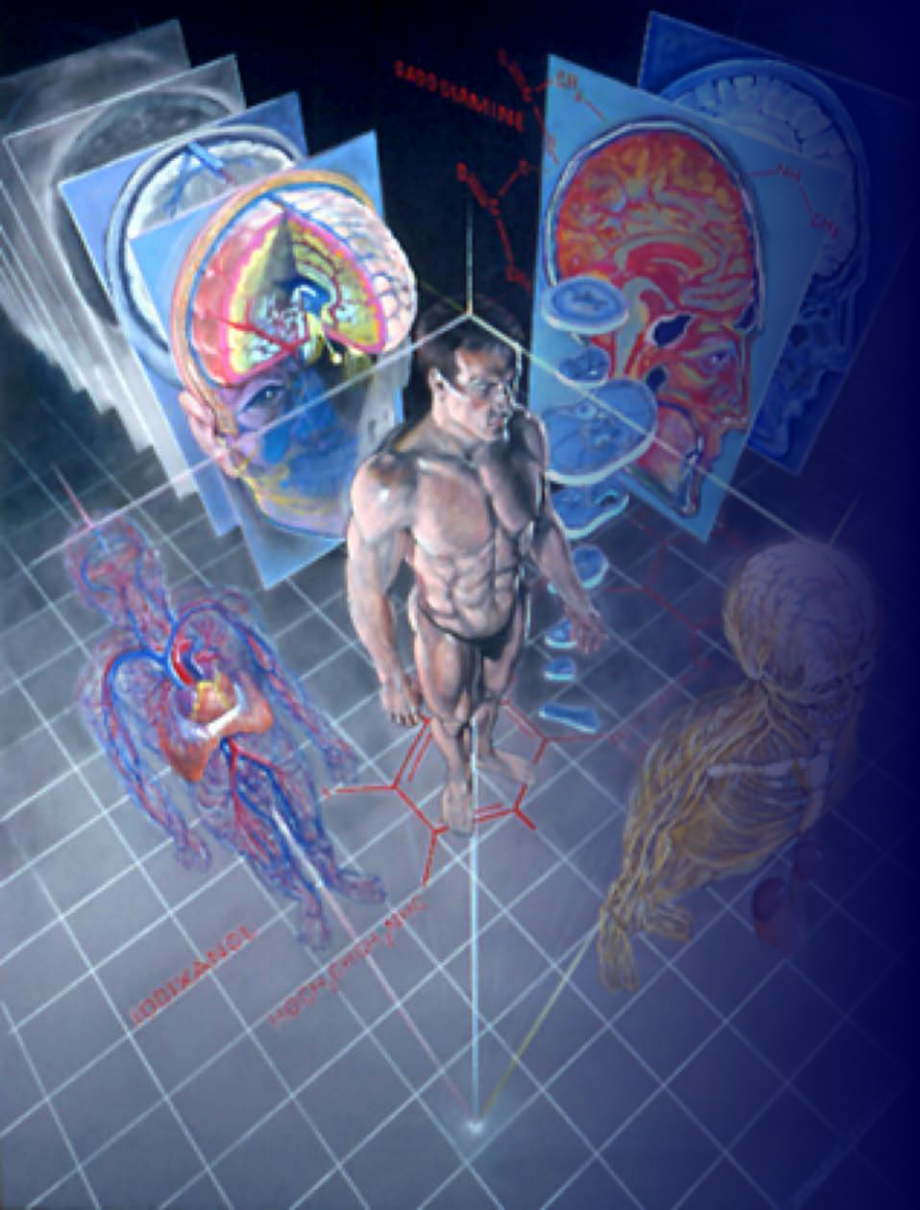
- **Definícia.** **Náhla cievna mozgová príhoda (NCMP) Ictus (mozgová mŕtvica)** je klinický syndróm charakterizovaný náhlym nástupom neurologickej poruchy (rôzneho charakteru s poruchou alebo bez výraznejšej poruchy vedomia), ktorá pretrváva najmenej 24 hodín a je spôsobená náhlymi zmenami cerebrálnej cirkulácie.
- **Výskyt:** Celosvetovo 2.-3. najčastejšou príčinou úmrtnosti. Viac ako 400 000 jed. v USA; 28 miliárd dolárov ročne; na Slovensku (2021) > 16 000; vekovo obvykle 20 – 40 (45 r.), M > F; Incidencia sa zvyšuje s vekom
  - Incidencia varíruje 0,2% - 1,6 %; najčastejšie lézie a carotis interna, potom a. cerebri media (MCA) a vertebrobasilárne cievy; v ľavej hemisfére je ~54 % v pravej hemisfére ~43 %.
  - ~ 10 % ľudí s CMP sa takmer úplne zotaví; 25 % s menšími poruchami. Až 40 % má stredne ťažké až ťažké zdravotné postihnutie.

NCNP - Charakteristika

- Klasifikácia: Na základe patogenézy:
  - a) **Ischemická NCMP (iCMP)** (tvoria 80–85 %),
  - b) **Hemoragické NCMP (hCMP)** (tvoria 15–20 %). Podľa lokalizácie a rozsahu krvácania a symptómov sa člení na:
    - i) **intracerebrálne krvácanie (ICH)** – krvácanie do mozgého tkaniva, ktorého výron obkolesuje, čiastočne obmedzujúceho náplň event. vnútrokomorové krvácanie, kedy dochádza ak predajpvanu do komôr,
    - ii) **subarachnoidálne krvácanie (SAH)**, obvykle z aneuryziem vo Willisovom okruhu.
- Rizikové faktory :
- **Nemodifikovateľné rizikové faktory:** patria vek, pohlavie, rasa a genetika. Riziko sa zvyšuje s pribúdajúcim vekom; je vyššie u mužov v mladšom veku, ale riziko úmrtia je celkovo vyššie u žien. Riziko je výrazne vyššie u Afroameričanov a o niečo vyššie u Hispáncov v porovnaní s belochmi (americký kontinent).
- **Modifikovateľné rizikové faktory:** prispievajú k ischemickej aj hemoragickej CMP - hypertenzia, fajčenie, obezita, alkohol. hyperlipidémia, fyzická nečinnosť, cukrovka fibrilácia predsiení (ICMP)

Ischemická cievna mozgová príhoda

NCMP - Ischemická forma

► **Definícia:** Ischemické NCMP (iCMP) vznikajú obmedzením perfúzie mozgového tkaniva (úplným alebo neúplným uzávarom) spojené s obmedzením kapilárnej perfúzie i poruchou odtoku krvi.

► **Formy:** Podľa rozahu ischemického poškodenia, teda lokalizácie (lateralizácie) príznakov:

- **globálna ischemizácia mozgu (GIM resp. GCI)** (*angl. global cerebral ischemia*) ktorá postihuje celý mozog a prejavmi nie je lateralizovaná
- **ložiskovú ischémiu mozgu (LIM resp. FCI)** (*angl. focal (local) cerebral ischemia*), prejavujúcu sa príznakmi poukazujúcimi na poškodenie určitých častí mozgu.

Podľa nástupu príznakov, ich trvania a závažnosti poznáme:

- **Iktus**, (*slov. mozgová porážka; angl. stroke, major stroke*) (ICD-11) – mozgový infarkt, nekróza mozgového tkaniva s trvalým funkčným deficitom vzniká úplným uzáverom obvykle väčšej cievy. V závislosti od rozsahu poškodenia stav môže viesť k akútnej *mozgovej smrti*, alebo k pretrvávajúcemu neurologickému deficitu. Príznaky pretrvávajú *dlhšie typicky niekoľko dní, týždňov, mesiacov, často sú natrvalo*.
- **Reverzibilný ischemický neurologický deficit (RIND)** je mozgová porážka s príznakmi pretrvávajúcimi *dlhšie ako 24 hodín*, ktoré postupne ustupujú po *72 hodinách*, zväčša úplne *po 7 dňoch*.
- **Tranzitórny ischemický atak** (*angl. ministroke, TIA*) je prechodná epizóda neurologickej dysfunkcie spôsobená ložiskovou mozgovou, miechovou, alebo sietnicovou ischémiou bez akútneho infarktu (odumretia tkaniva), s prejavmi *od niekoľkých minút do 24 hod.*

NCMP – Ischemická

Globálna ischemia (GCI)

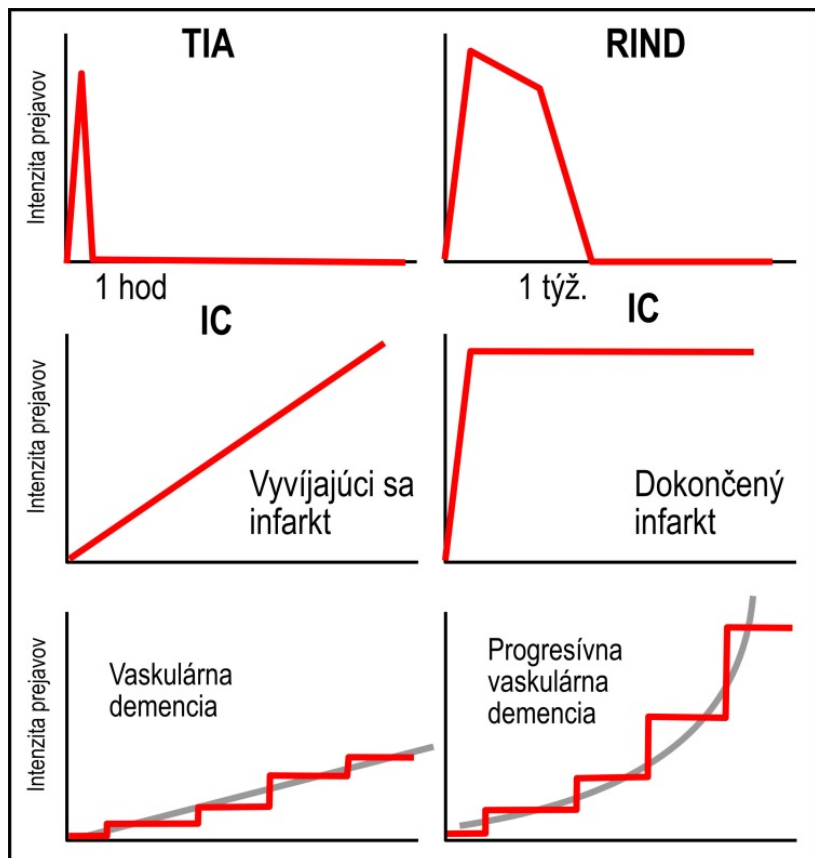
► **Príčiny:** Globálna iCMP – pokles alebo zastavení cievnej perfúzie *v celom mozgu* pri: a) *cirkulačnom zlyhávaní* (pri asystólii, kardiomyopatie), pri závažnej hypotenzii (šokové stavy - septický, kardiálny, hemoragický), b) obmedzení perfúzie vo *veľkej oblasti mozgu*, napr. pri uzáveroch (obvykle jednostranných) a. carotis communis, a. carotis interna, ciev vo vertebrobazilárnom povodí, pri tzv. subclavian steal sy. a pod. pri *mozgovej traume a opuchu mozgu*, c) *ťažkej anémii a pod.*

Ložisková ischemia mozgu (LIM)

► **Príčiny:** Ložisková ischemia mozgu (LIM) – vzniká pri uzávere resp. obmedzení perfúzie v lokalizovanej oblasti mozgu. i) uzáver magistrálnych ciev - napr. ciev vystupujúcich z Willisovho okruhu, napr. a.cerebrales - media, anterior, posterior, a aa. cerebellares a ich vetiev). ii) uzáver malých vetiev

■ **Embolizácia zo srdca a veľkých ciev** (trombembolizácia, aterotrombembolizácia event. vzduchová a tuková embolizácia). myxomatóza predsiení, chlopňové chyby (bakteriálna/ nebakteriálna endokarditída alebo prolaps mitrálnej chlopne, náhrada chlopní). K uvoľneniu uchytených trombov vedú **arytmie** - fibrilácia predsiení, alebo zmeny brady- a tachy-arytmie (sick-sinus syndróm).

Formy - podľa priebehu

Beňačka, R.: Neuropatofyziológia. LF UPJŠ, 2026

Ischemická cievna mozgová príhoda

Veľké a stredne veľké artérie

Kardio-aortálny embolizmus

Ateroskleróza veľkých ciev

Mechanizmus oklúzie
Aterotromboembolus, trombus

Mechanizmus oklúzie
Tromboembolus

Postihnuté

Kmeň/ vetvy a. cerebri ant., media, post.
Kmeň/ vetvy aa. vertebrales / a. basilaris

Postihnuté

Vetvy a. cerebri ant., media, post.
Vetvy a. basilaris

Zdroje

Cievy intra-/ extrakraniálne - bežné

- Bifurkácia alebo sifón a. carotis com.
- A. cerebri media (kmeň)
- Aa. vertebrales / a. basilaris (prechod)
- Odstup aa. vertebrales

Cievy intra-/ extrakraniálne - zriedka

- Odstup a. carotis communis
- A. cerebri ant., a. cerebri post. (kmeň)
- Odstup hlavných vetiev a. basilaris
- Ostupy vetiev a. cerebri ant., a. cerebri med., a. cerebri post.
- Odstup truncus thoracicus

Zdroje

Srdce - vysoké riziko

- Tromby v ľavej predsieni
- Atriálna fibrilácia / paroxyzmálna AF
- Perzistentný atriálny flutter
- SSS (sick sinus sy.), Atriálny myxóm
- Tromby v ľavej komore
- Nedávny MI (1 mes.)
- Chron. st. po MI (ejekč. fr. < 28 %)
- Dilatačná kardiomyopatia

Srdce - zriedkavejšie trombózy

- Zlyhanie srdca (ejekč. fr. < 30%)
- Chlopne - tromby, kalcifikáty
- Mitrálna stenóza /aortálny defekt
- Reumatická chlopňová choroba
- Infekčná (bakt.) endokarditída
- Papilárny fibroelastóm
- Bioprostézy a mech. chlopne

Malé artérie - lakunárne infarkty

Mechanizmus oklúzie
Lipohyalinóza
Atero/tromboembolom (zriedka)

Postihnuté

Aa. lenticulares
Penetrujúce vetvy a. cerebri ant.,
media, post.
Penetrujúce cievky a. basilaris

Srdce - zriedkavejšie trombózy

- Mitrálne anulárne kalcifikáty
- Patent foramen ovale
- Aneurizma atriálneho septa
- Aneurizma / hypertrofia ľavej komory
- Hypertrofická kardiomyopatia
- Atypická komorová akinéza

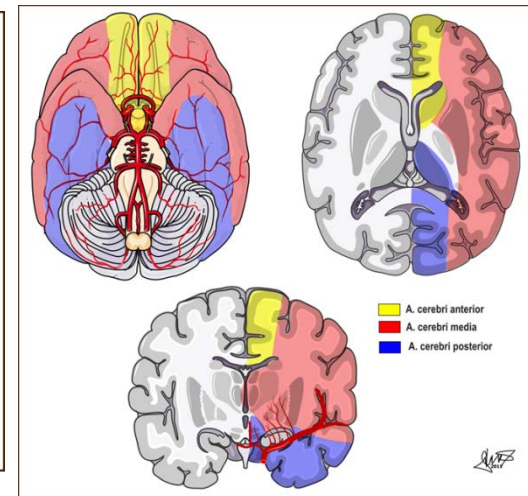
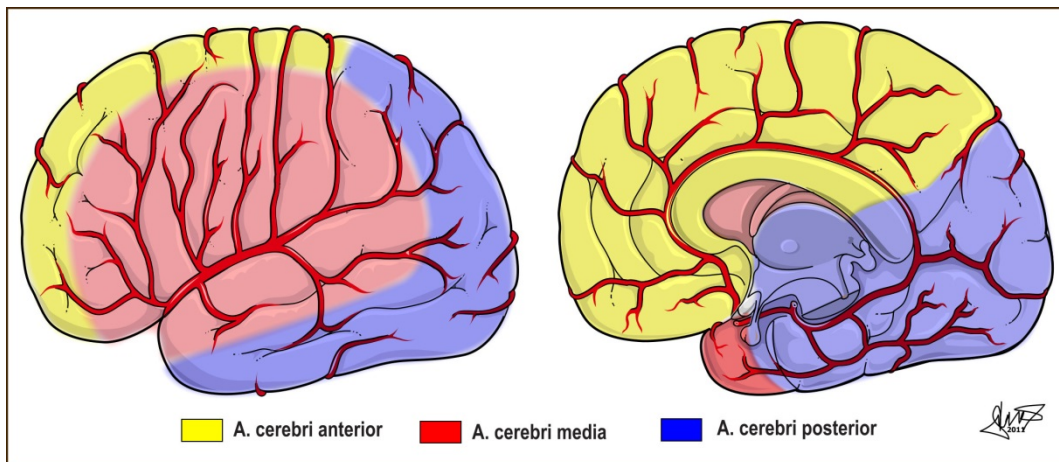
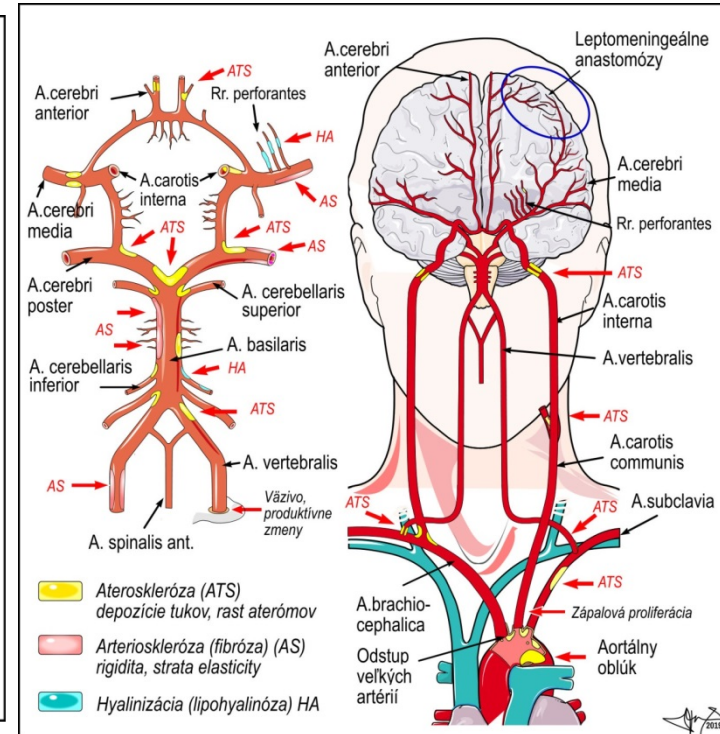
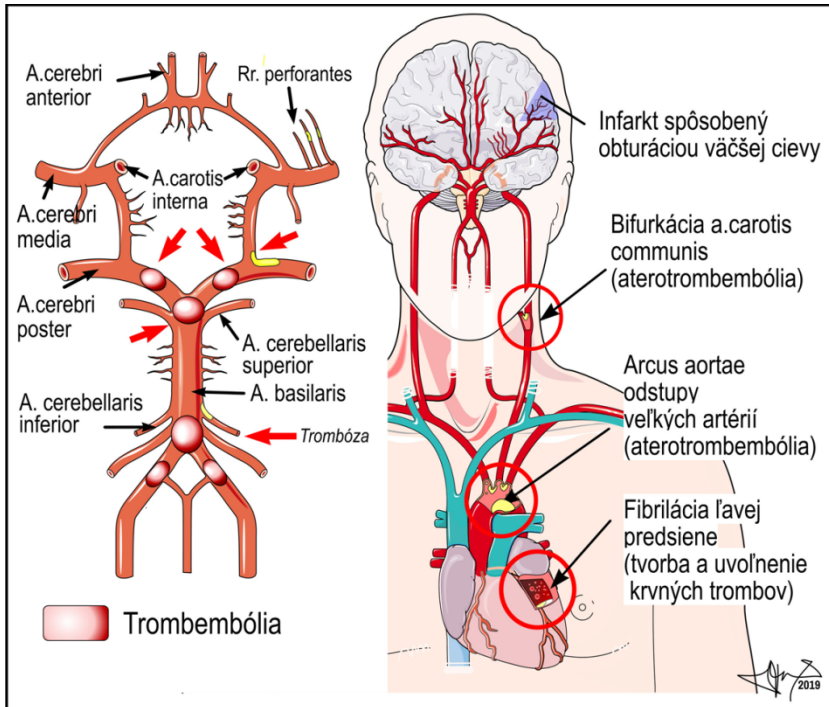
Aorta a veľké cievy

- Arcus aortae, ascend. aorta (>4mm)
- Disekcia aorty
- Binswangerova choroba

Ischemická cievna mozgová príhoda

- K *paradoxnej embolizácii (PDE)* trombami z hlbokých vén dolných končatín (flebotrombóza) môže dôjsť cez *foramen ovale* (m pri kašli, defekácii), *defekt predsieňového septa* (PDE u 14% pacientov) a *komorového septa* (pri obrate lavo.pravého skratu), *pulmonálne AV- anastomózy*. Výskyt môže byť až do 1 %.
- **Trombotizácia mozgových ciev** – embolus sa usadí v normálnej cieve, trombus vzniká v chorej cieve **lokálna mikro- aterotromboembolizácia**,
  - **Hematologické ch.** - trombofilné stavy (nedostatok proteínu C, S, AT III, rezistencia na APC. antifosfolipidový sy.). hemoglobínopatie, hyperviskózný syndróm (polyglobúlie, trombocytóza, makroglobulinémia, myelóm), polycytemia vera, myeloproliferatívny syndróm.
- **Lokálne zúženie ciev** – aj v kombinácii so znížením tlaku krvi (hypotenzné stavy) alebo **zvýšením viskozity krvi** (dehydratácia) a pri *protrombotických stavoch*.
  - **Ateroskleróza** (väčšie cievy), **arterioskleróza**, **hyalinizácia - amyloid** (malé cievky)
  - **Vazospazmus** (napr. začiatok 4–10 dní po subarachnoidálnom krvácaní u 70 % pacientov)
  - **Vaskulitídy** - primárne v CNS, systémové nekrotizujúce s účasťou CNS (periarteritis nodosa, veľkobunková arteritída, Wegenerova granulomatóza), kolagenózy (syst. lupus erythematoses, sklerodermia, reumatoidná artritída), inf. vaskulitída (borelióza, tbc, neurolyues, mononukleóza, hepatitída typu B)

ICMP – Mechanizmy

Ischemická cievna mozgová príhoda

- K obmedzeniu cievneho prietoku (zúženiu alebo úplnému uzáveru) dochádza nasledovnými spôsobmi:
  - a) **zo vzdialeného zdroja**, mimo mozgu, typicky materiálom prichádzajúcim embolizáciou. Podľa povahy môže ísť o: *i) tromboembolus* (zrazeninu), napr. zo srdca, srcových predsiení, a. carotis communis, a. carotis interna, event. ako tzv. paradoxný embolus pochádzajúci zo systémových vén (cez cievne pravoľavé skraty), *ii) aterotromboembolus* (odtrhnutú zrazeninu aj s časťou aterosklerotického plátu, pochádzajúcu z erodovaných ATS lézií v oblúku aorty, odstupov veľkých artérií (a. inominata, a. subclavia, a. carotis comm. a int., aa. vertebrales, a. basilaris a pod.), *iii) vzduchový embolus* (obvykle prehliadaný; vznikajúci iatrogénne manipuláciou s centrálnou venóznou kanylou, arter. pulmon. katétrom, pri hemodialýze; pri neurochirurgii v sediacej polohe – cervikálne disky, nádory zadnej jamy), kardiotorakálnej chirurgii, event. *iv) tukovú embóliu*. (zlomenina stehennej kosti, píšťaly; totálna endoprotéza bedrového alebo kolenného kĺbu; zriedka popáleniny, pomliaždenie mäkkých tkanív, a pod.)
  - b) defektom vznikajúcim lokálne v mozgovej cirkulácii, a to najmä: *i) trombózami in situ* *ii) aterosklerotickým plátom* (zriedka tvorí úplny uzáver), *iii) cievnyimi zmenami* (hyalinizácia, zápalové vaskulitídy) *iv) spazmom cievny.*
- K úplnému, resp. trvalejšiemu uzáveru ciev s následným iktom vedú zväčša embólie, zriedkavo spazmy; k parciálnemu uzáveru stenózy, event. ostatné príčiny. V konštelácii s inými ko-faktormi však aj tieto môžu vyústiť k mozgovému infarktu.

ICMP – Prejavy

Syndróm a. cerebri anterior

Rýchla deteriorácia vedomia od lucidity ku kóme

- **Motorické sy.:**

- Kontralaterálna spastická hemiparéza (hemiplégia) resp. monoparéza, čiastkové parézy (okrskové)

- **Somatosenzitívne sy.:**

- Kontralaterálna hemianestézia; komplexné (asomatognózia, amorfognózia, ahylognózia, anosognózia a pod.

- **Okolomotorické sy.:**

- Homonymná hemianopsia; neschopnosť deviácie oči a hlavy na postihnutú stranu

- **Iné:** Vomitus

Syndróm a cerebri posteriór

- **Vizuálne poruchy:**

- Homonymná hemoanopsia, kortikálna slepota, strata priestorovej zrakovej percepcie, vizuálne halucinácie, strata periférneho extraokulárneho videnia

- **Kognitívne poruchy:**

- Deficit dlhodobej pamäte, perzeverácie, dyslexia

- **Postihnutie talamu a subtal. jadier**

- Difúzne senzorické poruchy, mierna kontralaterálna hemiparéza, intenčný tremor

- **Postihnutie pedunculi cerebrales:**

- Kontralaterálna hemiplégia a okulomotorický deficit

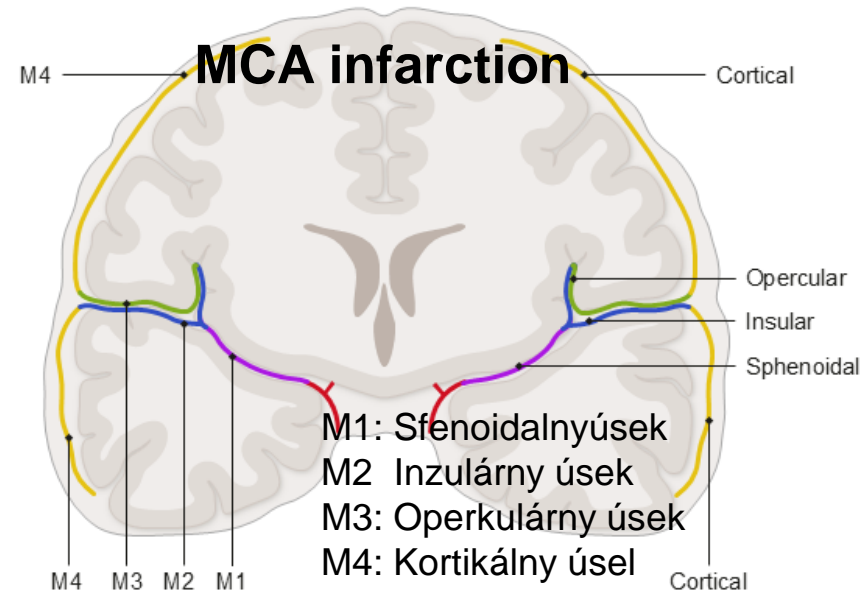
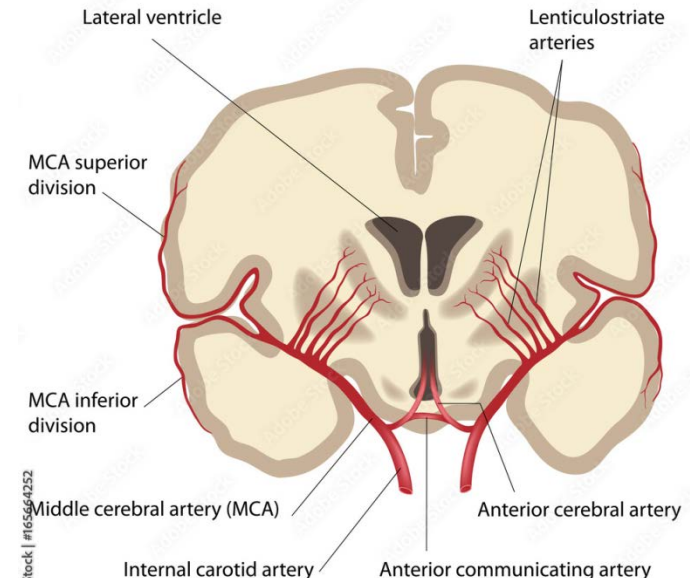
- **Postihnutie kmeňa:**

- pupilárne poruchy, nystagmus, porucha konjugovaných pohybov bulbov

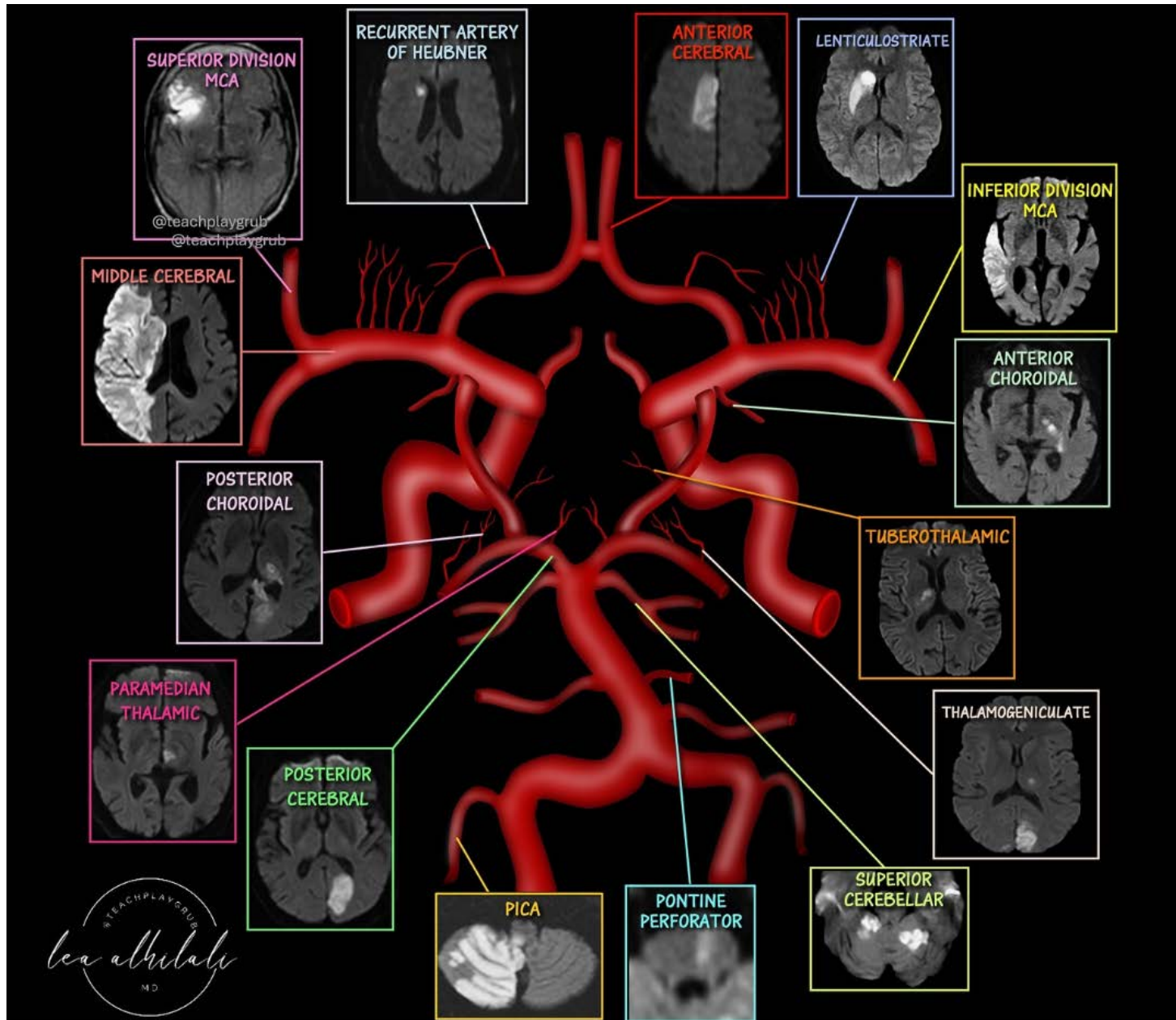
ICMP – Prejavy

Syndróm a. cerebrí media

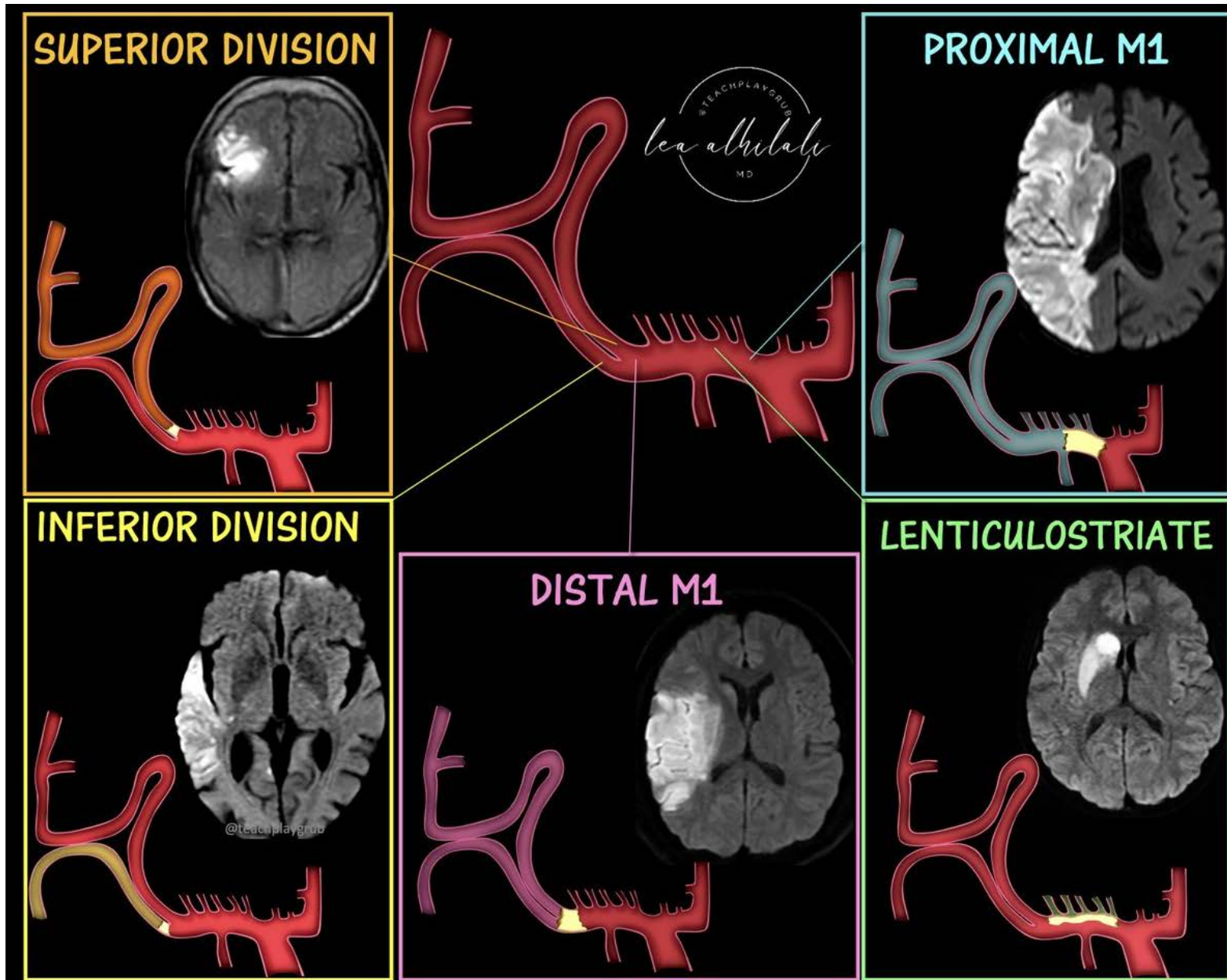
- **Psych. sy. :** zmätenosť, amnézia, perzeve rácie, zmeny personality, oploštenie afektivity, apatia
- **Fatické /- gnosticé:** poruchy pozornosti, spomaľenie výkonov, deteriorácia intelektu, expresívna afázia (pri poškodení domin. hemisféry)
- **Motorické sy.:**
  - Kontralaterálna spastická **hemiparéza (hemiplégia)**, monoplégia (cepalica, braíbhialis, pelvica), paraplégia
  - Kontralaterálna frontálna ataxia (ideomotorická & motorická dyspraxia chôdze a postoja)
  - Deviácia očí a hlavy k poškodenej strane
  - Abúlia (neschopnosť rozhodovania pri uskutočňovaní motorických dejov)
- **Somatosenzitívne sy.:**
  - Kontralaterálna dysestézia (anestézia) pre všetky senzorické modality, Asomatognózia

ICMP - Stroke territories

Oblasti infarktu pri obturácii MCA

ICMP – Prejavy

Syndróm a. carotis interna

(príznaky **unilaterálne**)

Hemiparéza kontralaterálna ň

+ faciálna asymetria

Hemihypestézia (kontralaterálny
senzorický deficit, parestézie (ischémia)

Kontralaterálna hemianopsia

Homolaterálna amaurosis fugax,

záchvaty slepoty

Karotický bifurkačný šelest

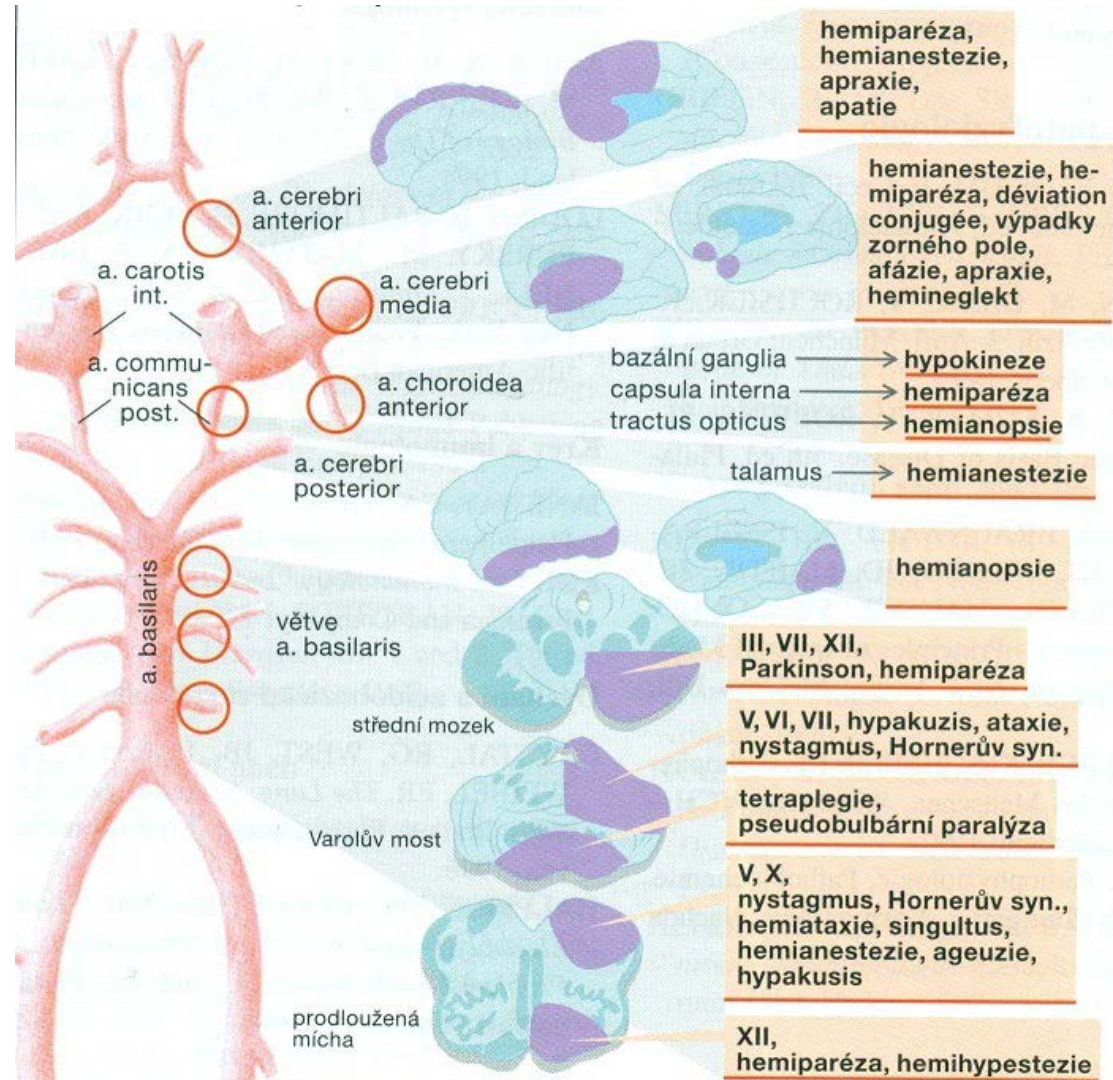
Hornerov sy. (sy. cervik.sympatika)

A. choroidea anterior

postihuje bazálne gangliá (hypokinéza),
capsula interna (hemiparéza), tractus
opticus (hemianopie)

A. communicans posterior

hemianestézia

ICMP – Prejavy

Vetvy a. basilaris

Mesencephalon

paréza n. III, VII, XII, Parkinson,
hemiparéza

Pons Varoli

paréza n. V, VI, VII, hypakuze, ataxie,
nystagmus, Hornerův syndrom
tetraplegie, pseudobulbární paralýza

Medulla oblongata

paréza n. V, X, nystagmus, Hornerův
syndrom, hemiataxie, singultus,
hemianestezie, ageuzie, hypakuze
paréza n. XII, hemiparéza,
hemihypestezie

Vertebro - bazilárny syndróm

(príznaky sú prítomné obvykle **bilaterálne**)

- **Poruchy vedomia:** dezorientácia, akinetický mutizmus, Locked-in-syndrome), synkopy
- **Fatické a kognitívne sy.:** pamäťový deficit, dysartria, dysfágia
- **Vestibulárne.:** vertigo, nauzea,
- **Vizuálne:** homonymná hemianopsia, diplopia
- **Auditívne:** tinnitus, strata počutia
- **Okulomotorické:** nystagmus, paralýza konjugo- vaných pohybov bulbov, event. úplná oftalmoplégia
- **Motorické:** faciálna paralýza; alternujúce parézy; monoparézy; zvýšené šľach. ref.; cerebeláma ataxia (dysmetria, abázia, astázia)

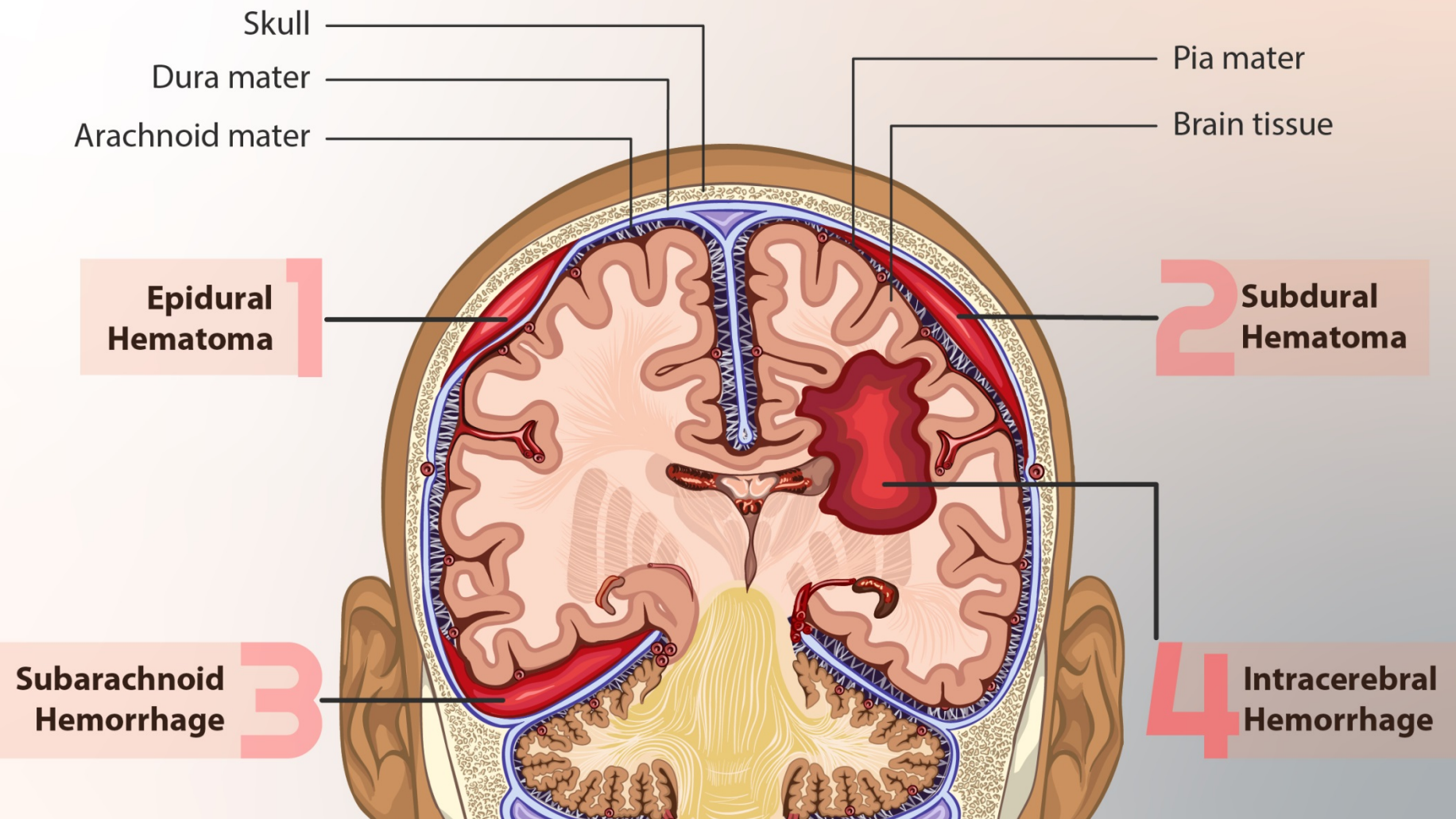

Hemoragická cievna mozgová príhoda

NCMP – Hemoragická

- **Definícia:** Hemoragická cievna mozgová príhoda (krvácavá mŕtvica) je závažný, život ohrozujúci stav, pri ktorom dochádza k prasknutiu cievy v mozgu a následnému krvácaniu do mozgového tkaniva alebo jeho okolia.
- **Výskyt:** pravdepodobnosti prežitia 36% 1 rok; (34%), 2 roky (31%) a 3 roky (27%). Takmer 50% pacientov s hypertenzným cerebrálnym krvácaním zomiera.
- **Príčiny:** Úraz hlavy (pád, dopravná nehoda, športové zranenie atď.); Vysoký krvný tlak; Únik z cievnych malformácií (arteriovenózne malformácie). Prasknutie aneuryzmy, cerebrálna amyloidná angiopatia, nádory mozgu.
- **Formy:**
  - **Intracerebrálne krvácanie** - priamo do mozgového tkaniva (v 95%) najskôr ohraničené; niekedy sa „prevalí“ do komôr do mozgovomiechového moku -- vznik hydrocefalu
  - **Intraventriculárne krvácanie** - tomuto krvácaniu dochádza v komorách mozgu, čo sú špecifické oblasti mozgu (dutiny), v ktorých telo produkuje CSM (tekutinu, ktorá chráni mozog a miechu).
  - **Subarachnoidálne krvácanie** - medzi mozgové pleny – takéto krvácanie ohrozuje mozog najmä útlakom.

Types of brain hemorrhage

NCMP – Hemoragická

Intracerebrálne krvácanie

- **Popis:** Intracerebrálne, resp. Intraparenchýmové krvácanie je výronom krvi do mozgového tkaniva. Krv tlakom vytvára dutinu, ktorej steny tvorí mozgové tkanivo, ktoré ju uzatvára. Parenchymatózne cerebrálne krvácanie, či hematóm má vysokú mortalitu a objavuje sa v 6% po intravenózne thombolýze.
- **Príčina:** Vzniká následkom *ruptúry penetrujúcich artérií*; najčastejšie v oblasti bazálnych ganglií, talamu, mozočku a mosta.
- **Prejavy:** Neurologický deficit *závisí od miesta a závažnosti krvácania*. Nástup je rýchly. Vyvíja sa behom 30-90 min. Kvôli expanzívnosti lézie sa objavujú *bolesti hlavy, vomitus*, vznikajú *meningeálne príznaky (stuhnutosť šije), stupor, kóma, kŕče*.

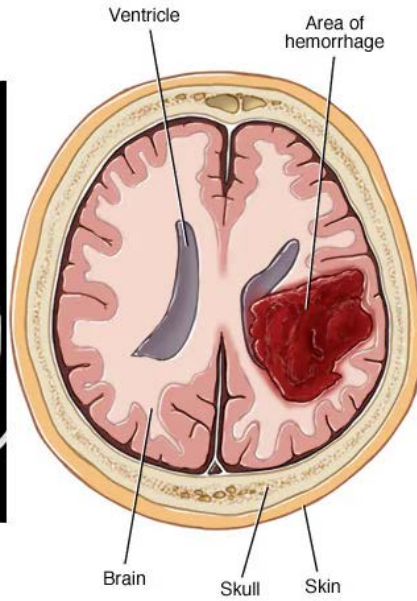
Hemoragická transformácia (HT)

- **Popis:** hemoragický infarkt, ktorý vzniká po venózne tromboze alebo arteriálnej tromboembólii (v 18–42 % akútnej ICMP); isté štádiá HT vidieť až u 50% prípadov. dôležitý poznatok pri reperfúzných technikách riešenia ICMP.

Front

Back

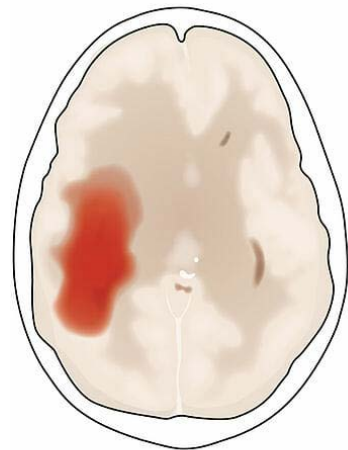
Ventricle

Area of hemorrhage

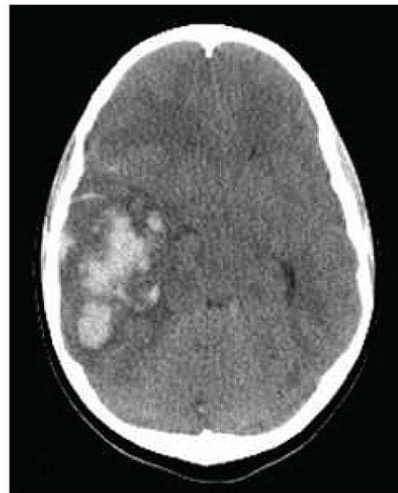
Brain

Skull

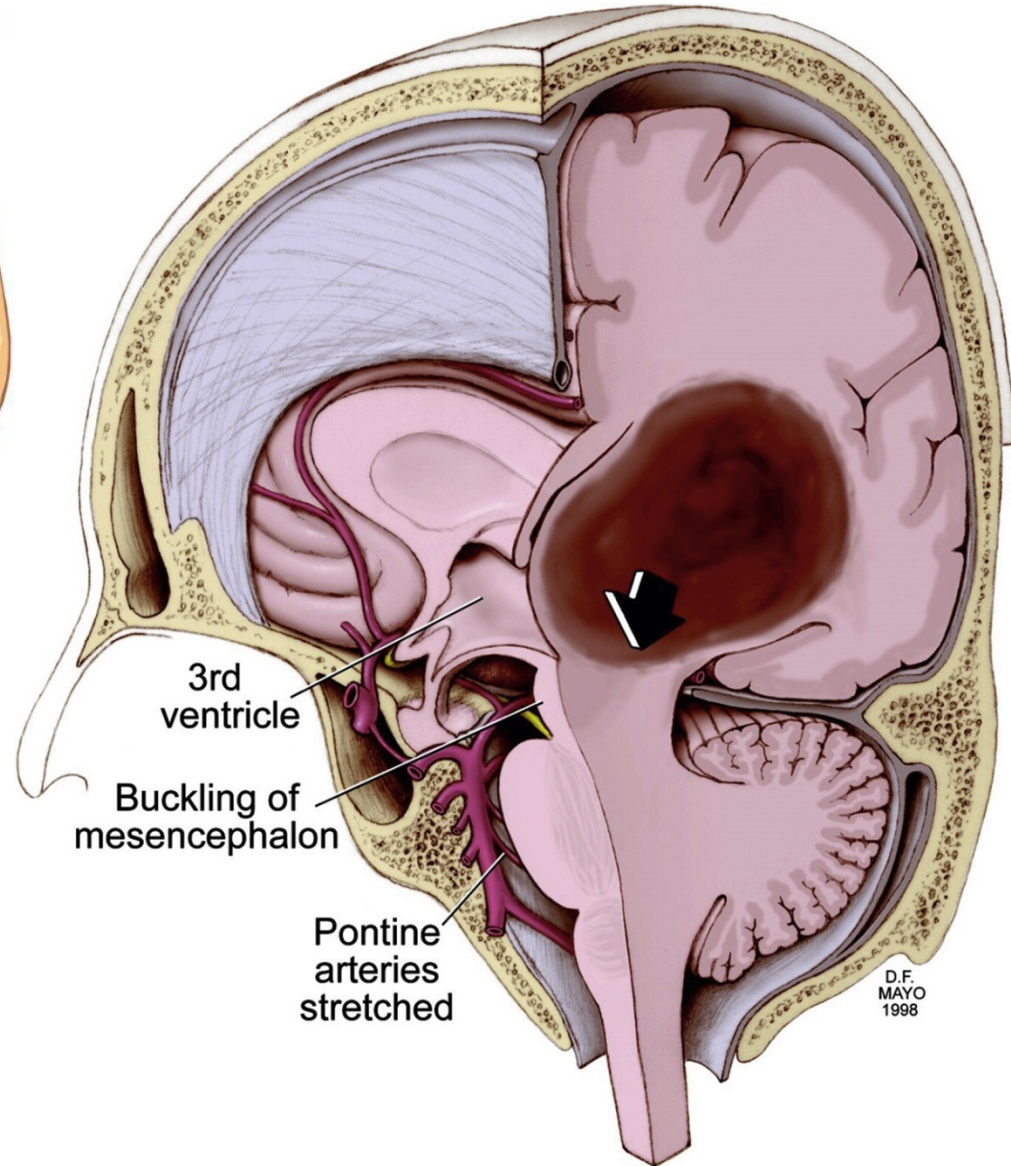
Skin

(a)

(b)

3rd ventricle

Buckling of mesencephalon

Pontine arteries stretched

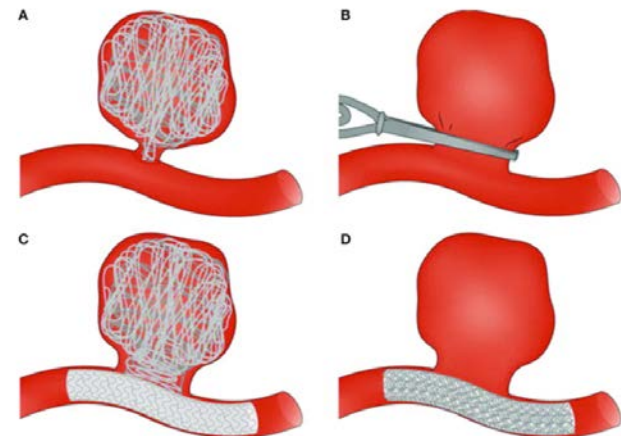
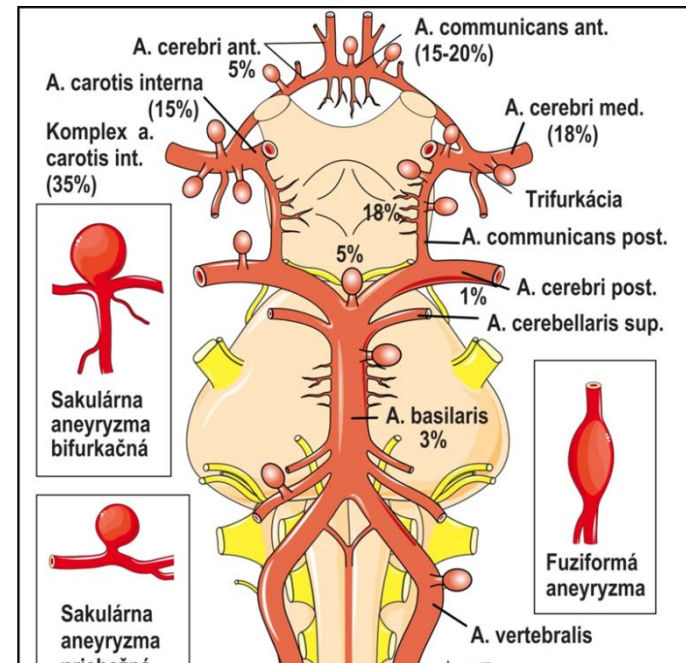
D.F. MAYO 1998

NCMP – Hemoragická

Subarachnoidálne krvácanie

- **Definícia:** Subarachnoidálne krvácanie (SAH; je patologický stav vznikajúci v dôsledku výronu krvi do subarachnoidálneho priestoru. Vzniká okamžitá alebo pred príchodom do nemocnice (10–15%), alebo po prijíme (do 24h. 25%) a hospitalizácii (do mes. 45%!).
- **Výskyt:** Incidencia je ~10 – 12 /100 000 obyvateľov ročne. Je vyššia u žien ako u mužov (1,5 – 2 :1) a stúpa s vekom (priemerný vek výskytu je 50 – 55 r.). Zvýšený výskyt u fajčiarov, pri hypertenzii, v práca v predklone, zdvíhanie ťažkých predmetov a pod.
- **Príčiny:** Medzi akcelerátory SAH sa radí: kosáčikovitá anémia, poruchy koagulácie, antikoagulačná liečba, disekcia vertebrálnej artérie. kokaín,
- **Patomorfológia:** *Sakulárne aneuryzmy* - sú tenkostenné výdute z intrakraniálnej artérie, kde tunika media a vnútorná elastika často chýba. K vzniku vedie hemodynamický stres. Turbulentný prietok spôsobuje štrukturálnu únavu, oddelenie jednotlivých vrstiev a vývoj aneuryzmy k čomu prispieva hypertenzia i vrodené zmeny spojiva.

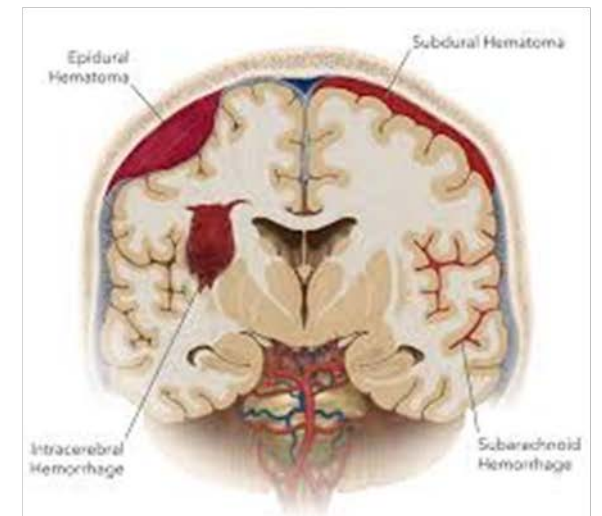
Beňačka, R.: Neuropatofyziológia. LF UPJŠ, 2026

Coiling, Clipping, Coil with stent, Stent

NCMP – Hemoragická

- **Fuziformné aneurizmy** - sú spôsobené dilatáciou celého obvodu cievy, často v okolí aterosklerózy.
- **Mykotické (infikované) aneurizmy** - sú zväčša výsledkom infekčného embolu zo srdca (infekčná endokarditída). U aneurizmy <1 cm je malá šanca SAH.
- **Formy:** Rozlišuje sa **atraumatická SAH (aSAH)**, tvorí asi a (post)traumatiká SAH (tSAH)
- **Traumatická SAH (tSAH)** 10% prípadov.SAH - vyskytuje sa v blízkosti zlomeniny lebky a intracerebrálnej kontúzie
- **Atraumatická SAH (aSAH)** 85% prípadov SAH –
  - **ruptúra intrakraniálnych aneurizmiem** (80 % prípadov) (často Willisovom okruhu a v jeho vetvách). **sakulárne aneurizmy**.
  - **Idiopatická bez evidentného zdroja** (20 % pacientov) sa pri angiografii zdroj krvácania nezistí.
  - 50% tvorí **ponto-mezencefalické krvácanie** do CSM ruptúrou dilatovanej vény, resp. artériovenózne malformácie v prepontínnej alebo interpedunkulárnej cisterne.
  - **disekcia vertebrálnej artérie**.

NCMP – Hemoragická

■ Prejavy:

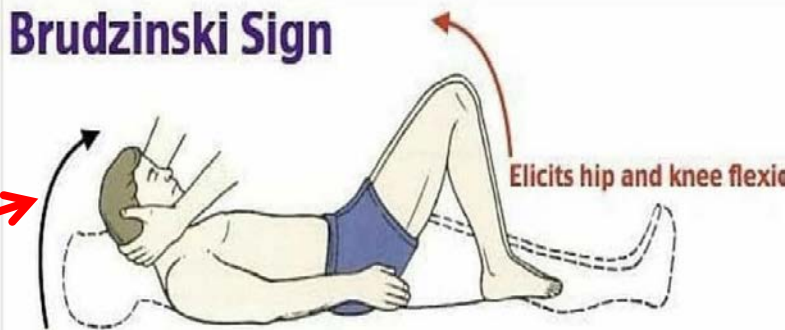
- **Predchorobie.** dni, mesiac, zjaví celkom náhle bez predošlých príznakov **bolesti hlavy** (tzv. **warning headache**) ← ? nárast aneurymálneho vaku, zakrvácania z aneurizmy (tzv. (*sentinelové krvácanie*)).
- **Iniciálne.** minúty a úvodné hodiny po lézii
- **Prudká pulzujúca bolesť hlavy**, v priebehu sekúnd až minút s max intenzitou na začiatku (**thunderclap**)
- **Nauzea a vracanie.** dráždenie emetického centra v mozgovom kmeni.
- **Porucha vedomia** (*obtundácia, zmätenosť, delírium*)
- **Epileptické záchvaty** (generalizované i fokálne) 10-25% (-30%) prípadov
- **Včasný.** Asi po 6 hod
- príznaky **meningeálneho dráždenia** - typická stuhnutosť krku, niekedy **pozitívny Kernigov znak** (neschopnosť úplne vystrieť kolená, keď sú stehná ohnuté v bedrách a kolene v 90-stupňových uhle) i **Budzinského znak** (flexia bedra a kolena s pasívnou flexiou krku).

Kernig Sign

- 1 Knee is flexed to 90 degrees
- 2 Hip is flexed to 90 degrees
- 3 Extension of the knee is painful or limited in extension

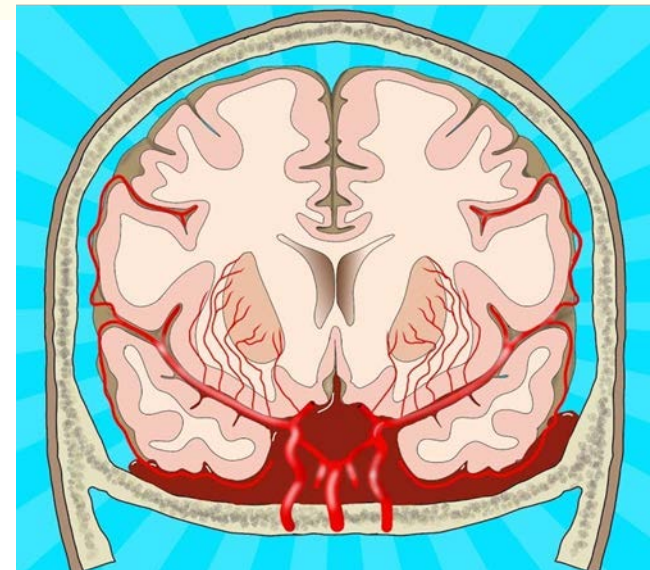
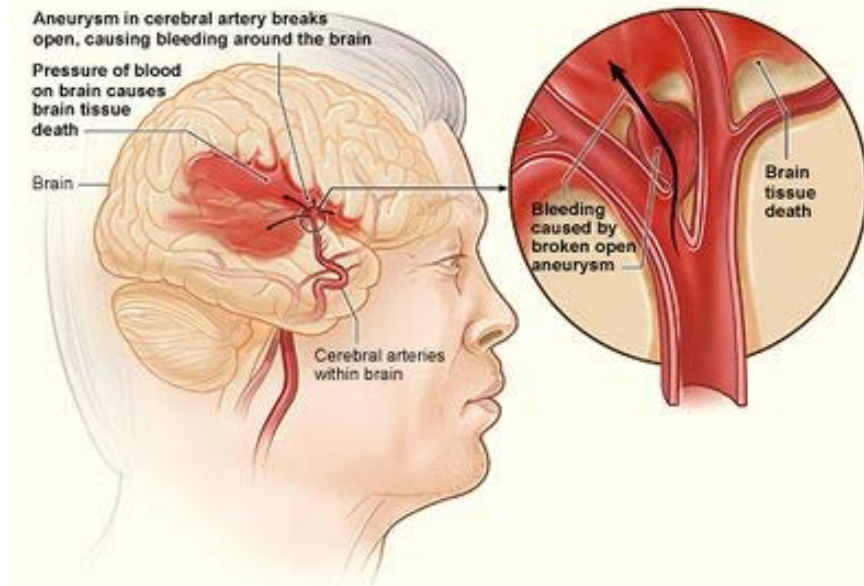
Brudzinski Sign

- 1 Passive flexion of neck

NCMP – Hemoragická

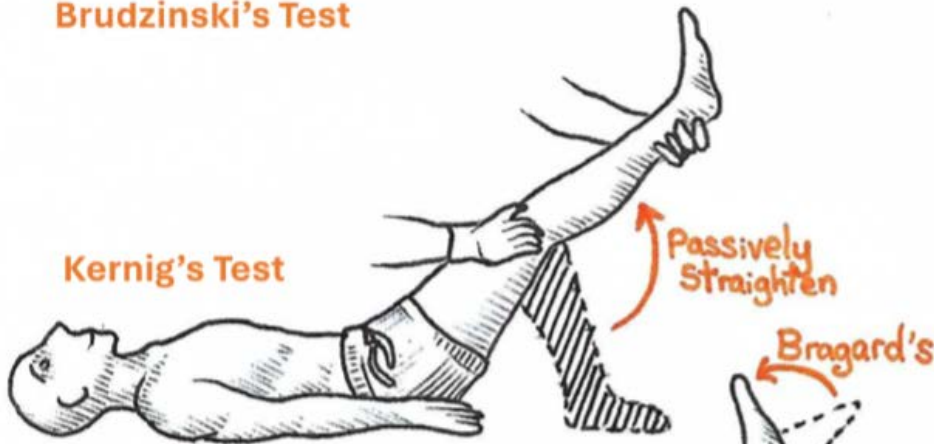
- **Neskoré – komplikácie** . Až 25 – 30 % pacientov (!) zomiera do 24 h pred i po príchode do nemocnice
  - **Hyperfunkcia sympatika** - zvýšenie (kolísanie) krvného tlaku, srdcové arytmie (zmeny T vlny, QT intervalu, vlny U) i zástava srdca.
  - **Neurologická prejav lokalizácie:** hemiparézy, okulomotorické poruchy - môžu poukazovať na postihnutie vo Willisovom okruhu, asymetrická veľkosť zrenice a strata pupilárneho fotoreflexu – herniácia mozgu pri stúpajúcom intrakraniálnom tlaku.
  - **Vazospazmus** - 3-4 dni po nástupe SAH s maximom na 5-10 deň; navodený mediátormi z krvi (? trombín, TXA2, 5-HT, NA). komplikácie SAH patrí hydrocefalus,
- **Lab.nález:** CSM - prítomnosť krvi a neskôr jej degradačných produktov – bilirubínu.

Meningeálne dráždenie

Brudzinski's Test

Kernig's Test

**Lasègue's Test
(Straight-Leg Raise)**

